

ВИДИ НАСИЛЬСТВА В СУСПІЛЬСТВІ.

Стаття присвячена питанню розглядання видів насильства в суспільстві.

Ключові слова: насильство, булінг, війна, емоційне і вербальне насилля, емоційне і словесне насилля, сексуальне насилля, фізичне насилля в сім'ї, психологічне насильство в сім'ї, економічне насилля в сім'ї.

The article is devoted to the issue of considering the types of violence in society.

Key words: violence, bullying, war, emotional and verbal violence, emotional and verbal violence, sexual violence, physical violence in the family, psychological violence in the family, economic violence in the family.

Постановка проблеми в загальному вигляді. На сьогоднішній день термін "насилля" можна розглядати, як в локальному сенсі, так і в глобальній проекції. До локального насилля відноситься проблематика взаємовідносин у колі родини, а до глобального – це війна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблематики. Американський дослідник проблем соціальної психології Д. Майерс вважає агресією "фізична або вербальна поведінка, спрямована на заподіяння кому-небудь шкоди (виділено авторами. - С. В., Г. М.)" [2]. Крім того, він також поділяє агресію на ворожу, орієнтовану на заподіяння шкоди, та інструментальну, що є засобом досягнення мети [3].

Вчені Кембриджського університету інтерпретують насильство як:

- 1) застосування сили, щоб нанести тілесні ушкодження, викликати смерть або руйнування (фізичне насильство);*
- 2) заподіяння сильної емоційної шкоди або шкоди психіці (наприклад, сильне приниження, позбавлення чого-небудь, промивка мізків), наруга, осквернення або відкрита неповага, тобто "вчинення насильства" над чимось коштовним, священним [9].*

Формування цілей статті. Розглянути види насилля в суспільстві, як актуальну соціальну проблему.

Виклад основного матеріалу. Існують такі види насильства:

Емоційне та вербальне насилля часто виражаються словами та інтонацією мовлення, і воно є невід'ємною частиною будь-яких насильницьких, примусових стосунків. Навіть фізичне насилля може бути результатом емоційного спалаху.

Критика, що спрямована на родину, сім'ю, народ чи групу, може стати формою емоційного насилля. Наприклад, заяви про те, що "у твоїй

сім'ї всі не такі!", роблять особистість об'єктом осуду, немов би залишаючи невинувачення, на які неможливо відповісти ні дорослою, ні дитячою реакцією.

Переслідування та домагання - це сексуальна поведінка, яка здійснюється примусово за сприятливих умов, і благополуччя жертви залежить від її відмови. Наприклад, зґвалтування на побаченні є жахливим випадком такої поведінки, особливо коли жінки стають об'єктами цього насильства, і це для них неприйнятно.

Фізичне насилля в сім'ї означає нанесення одним членом сім'ї іншому члену сім'ї умисних тілесних ушкоджень, які можуть призвести до смерті постраждалого, порушення фізичного та психічного здоров'я, а також шкоду його честі і гідності.

Психологічне насилля включає в себе вплив особи або групи осіб на дитину через словесні образи, погрози, переслідування, критику, маніпуляції тощо, що може викликати депресію або хронічну тривогу у дитини і сповільнювати її психологічний, емоційний, когнітивний, соціальний та фізичний розвиток.

У нашій публікації ми розглянемо три аспекти соціального насильства: насильство в сім'ї, булінг у школі та наслідки війни.

Особливо тривожною є проблема насильства над дітьми, оскільки стан, який вони переживають, стосується кожного громадянина суспільства.

Дослідження на заході України вказують на фатальну тенденцію: більшість дітей з бідних сімей стикаються з асоціальним ставленням, навіть з боку батьків та інституцій, які призначені для їхньої підтримки. Це є серйозною проблемою, яка потребує невідкладної уваги.

Згідно зі статтею 126-1 Кримінального кодексу України, відповідальність передбачена за вчинення "домашнього насильства", яке може включати фізичне, психологічне чи економічне насильство щодо подружжя, колишнього подружжя чи інших осіб, з якими винний перебуває (перебував) у сімейних чи близьких відносинах. Це насильство може призводити до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя жертви.

Проблема тлумачення поняття "системність", передбаченого статтею 126-1 КК України, вимагає правового врегулювання. Це можна здійснити шляхом додавання цієї норми окремої пояснювальної записки, яка роз'яснить значення "системності" домашнього насильства. Це допоможе уникнути розбіжностей в кваліфікації кримінальних правопорушень та створить стабільність у судовій практиці щодо застосування ст.126-1 КК. Також важливо взяти до уваги колективне насильство, яке є широко поширеною формою насильства серед шкільних груп і відоме як "булінг".

Шкільне насильство – це проблема, з якою стикаються багато людей у всьому світі. Знуцання, образи, онлайн-загрози та вимагання грошей чи інших речей можуть масштабно впливати на студентів, негативно впливаючи на їх психічне та моральне здоров'я.

Війна, як соціальний феномен, розглядається з різних точок зору. Аналізуючи його як соціальне явище, філософські науки вивчають не лише взаємини між соціальними суб'єктами, але й фактори, що викликають конфлікти та супутні процеси, такі як ескалація конфлікту, зневажання, ігнорування один одного. У сучасних умовах, війна набуває нових форм, таких як культурна, ідеологічна чи економічна війна, "холодна" війна та гонка ядерних озброєнь. Ці зміни перетворюють визначення насильства як якісної характеристики сучасної людини.

Мета нашої статті – зрозуміти особливості соціального явища війни в залежності від форм насильства у контексті соціальних трансформацій. Дослідження насильства як соціального явища та його проявів проводиться в межах різних наукових галузей, включаючи філософію.

Спроби аналізувати його на міждисциплінарному рівні здійснюються у колективних монографіях та міжнародних довідниках. Українські вчені також вивчають цю проблему у своїх дослідженнях, спрямованих на розкриття ролі насильства в різних історичних контекстах.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Никифорець В. Насильство: причини, жертви, як йому протистояти. URL: [Насильство: причини, жертви, як йому протистояти - Загальні теми - Студентський Форум \(university.com\)](http://university.com)
2. Проблема насилля в Україні. URL: [Проблема насилля в Україні – Освіта.UA \(osvita.ua\)](http://osvita.ua)
3. ЛЕКЦІЯ 1. НАСИЛЬСТВО ЯК ФЕНОМЕН ТА СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ. URL: [ps_dopomoha_ditiam_nasylstva_text_lekc.pdf \(dkpp.com.ua\)](http://dkpp.com.ua)
4. Заходи у сфері запобігання протидії домашньому насильству. URL: [Заходи у сфері запобігання протидії домашньому насильству \(lutskadn.gov.ua\)](http://lutskadn.gov.ua)
5. Марга Змисла. URL: [Систематичність при домашньому насильстві: проблеми практики - Jurfem](http://Jurfem)
6. Погоріла Я.В. URL: [БУЛІНГ У ШКОЛІ: причини, наслідки, запобігання та відповідальність \(bhrr.gov.ua\)](http://bhrr.gov.ua)
7. Жила А. С. URL: [Стаття "Протидія булінгу в школі" • Виховна робота \(vsimosvita.com\)](http://vsimosvita.com)
8. Солдаткін О.В URL: [Есе на тему "Булінг у школі, як вирішувати проблему" | Стаття. Позашкільнаосвіта \(vseosvita.ua\)](http://vseosvita.ua)
9. Хомишена Е.Я. URL: [Стаття на тему "Проблема булінгу у сучасній школі". Проблема сучасної школи в тому, що ми не вміємо спілкуватися і не несемо відповідальності за свої слова. | Стаття. Виховна робота \(vseosvita.ua\)](http://vseosvita.ua)
10. Слюсар В. URL: [Sljusar.pdf \(zu.edu.ua\)](http://zu.edu.ua)

Науковий керівник кандидат педагогічних наук, професор. Левченко М.Г.